

Laidiens: 04.06.1998., Nr. 163/164

Ministru kabineta noteikumi Nr. 208

Rīgā 1998.gada 2.jūnijā (prot. nr.28, 8.§)

Obligātās prasības slimnīcām

Izdoti saskaņā ar Ārstniecības likuma 56.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. **slimnīca** — stacionāra tipa ārstniecības iestāde, arī nozaru hospitāļi, specializētie centri un medicīnas augstskolu klīnikas, kur pacientam sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību, nosaka diagnozi un veic ārstēšanu un kur pacients visu diennakti atrodas pastāvīgā un nepārtrauktā ārstniecības personu aprūpē un uzraudzībā līdz noteiktas diagnostikas vai ārstniecības pakāpes sasniegšanai, un kur pacientam ir nodrošināta gultasvieta un ēdināšana;

1.2. **funkcionālais bloks** — vairāku slimnīcas viena profila nodaļu vai vienas nozares dažādu profilu nodaļu funkcionāla apvienība;

1.3. **pacienta fizikālā izmeklēšana** — pacienta diagnostiskā izmeklēšana, kurā ārstniecības persona izmeklēšanai izmanto savus maņu orgānus vai vienkāršas ierīces, kas nav darbināmas ar elektroenerģijas palīdzību.

2. Šo noteikumu mērķis ir noteikt obligātās prasības, kuras ievērojot slimnīcās tiek nodrošināti apstākļi kvalitatīvas neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai, diagnozes noteikšanai, ārstēšanai un pacientu aprūpei atbilstoši slimnīcas stacionāro nodaļu (turpmāk — stacionārā nodaļa) specializācijai un kvalifikācijas līmenim.

3. Šie noteikumi nosaka:

3.1. vispārīgās prasības slimnīcā sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas sistēmām;

3.2. noteiktām funkcijām paredzēto telpu minimumu slimnīcā un tās nodaļās;

3.3. slimnīcas nodaļās nepieciešamā diagnostiskās izmeklēšanas, ārstnieciskā un pacientu aprūpes aprīkojuma minimumu;

3.4. neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai nepieciešamo medikamentu minimumu slimnīcas nodaļās;

3.5. nepieciešamo diagnostisko izmeklējumu minimuma pieejamību slimnīcas pacientam;

3.6. minimālās prasības slimnīcas medicīniskajiem dienestiem stacionāro nodaļu darbības nodrošināšanai;

3.7. prasības slimnīcas ārstniecības personu kvalifikācijai.

II. Prasības slimnīcā sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas sistēmai

4. Slimnīcas vadītājs, ieviešot slimnīcā sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, nosaka pakalpojumu kvalitātes prasības un nodrošina minēto prasību īstenošanu. Slimnīcas vadītājs nodrošina kvalitatīvu, nepārtrauktu un dokumentāri apstiprinātu personāla apmācību atbilstīgi lietotajām medicīniskajām tehnoloģijām. Slimnīcas vadītājs no slimnīcas ārstniecības personām vai darbiniekiem norīko atbildīgo personu par slimnīcā sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas sistēmas prasību ievērošanu.

5. Slimnīcā jābūt dokumentācijai, kurā ir skaidri noteikts ārstniecības personu un darbinieku pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījums slimnīcā un tās struktūrvienībās. Atbildības sadalījums slimnīcā un tās struktūrvienībās ir precīzi definēta un dokumentēta informācija par konkrētām diagnostiskajām, ārstnieciskajām, pacientu aprūpes vai administratīvajām funkcijām, kurā ir noteiktas konkrētas ārstniecības personas un darbinieki, kuri ir atbildīgi par minēto funkciju veikšanu.

6. Slimnīcas vadītājs katram amatam izstrādā un apstiprina amata aprakstu, kurā nosaka:

6.1. prasības ārstniecības personas vai darbinieka izglītībai un kvalifikācijai;

6.2. ārstniecības personas vai darbinieka tiesības, pienākumus un atbildību ikdienā, paaugstinātas bīstamības apstākļos un ārkārtējās medicīniskās situācijās.

7. Slimnīcā tiek noteikta medikamentu aprites kārtība, kurā norādītas konkrētas ārstniecības personas, kas ir atbildīgas par minētās kārtības ievērošanu katrā medikamentu aprites posmā.

8. Lai nodrošinātu slimnīcā sniegto pakalpojumu kvalitāti, tiek analizēts slimnīcas diagnostikas, ārstniecības un pacientu aprūpes darbs un, dokumentējot veiktās darbības un to rezultātus, tiek:

8.1. regulāri kontrolēta sniegto pakalpojumu kvalitāte;

8.2. pētīti kļūdu un trūkumu cēloņi;

8.3. veikti pasākumi kļūdu un trūkumu cēloņu novēršanai un kontrolēta šo pasākumu norise;

8.4. izskatītas pacientu sūdzības;

8.5. izstrādāti priekšlikumi sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai.

9. Šo noteikumu 4., 5., 6., 7. un 8.punktā minētā dokumentācija slimnīcā tiek regulāri aktualizēta. Aktualizēto normatīvo aktu un citu slimnīcas darbībai nepieciešamo dokumentu kopijām jābūt pieejamām visiem slimnīcas darbiniekiem, uz kuru darbu attiecas šajos dokumentos esošā informācija. Dokumenti, kuri nav spēkā, tiek izņemti no apgrozības visās to atrašanās vietās. Atbildīgais par šajā punktā minēto prasību izpildi ir slimnīcas vadītāja norīkota slimnīcas atbildīgā amatpersona.

III. Vispārīgās prasības slimnīcai

10. Slimnīcā pacientam sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību, nosaka diagnozi un veic ārstēšanu, pacients visu diennakti atrodas pastāvīgā un nepārtrauktā ārstniecības personu aprūpē un uzraudzībā līdz noteiktas diagnostikas vai ārstniecības pakāpes sasniegšanai, un pacientam ir nodrošināta gultasvieta un ēdināšana.

11. Slimnīcā jābūt šādām struktūrvienībām:

11.1. stacionārajai nodaļai;

11.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodaļai;

11.3. diagnostiskās izmeklēšanas nodaļai;

11.4. sterilizācijas nodaļai;

11.5. dezinfekcijas nodaļai;

11.6. patoloģijas nodaļai ar Morgu vai telpām mirušo uzglabāšanai;

11.7. administrācijai;

11.8. saimnieciski tehniskajiem dienestiem.

12. Slimnīcas sastāvā var nebūt šo noteikumu 11.4., 11.5. un 11.6.apakšpunktā minēto nodaļu. Šādā gadījumā slimnīca slēdz līgumus ar citām institūcijām, kas nodrošina attiecīgos pakalpojumus.

13. Papildus šo noteikumu 11.punktā minētajām struktūrvienībām slimnīcā (atbilstoši attiecīgās slimnīcas profilam) jābūt šādām struktūrvienībām:

13.1. operāciju nodaļai;

13.2. asins sagatavošanas nodaļai vai asins sagatavošanas telpai;

13.3. anestezioloģijas nodaļai;

13.4. fizikālās medicīnas nodaļai;

13.5. rehabilitācijas kabinetam vai rehabilitācijas nodaļai;

13.6. ambulatorajai nodaļai;

13.7. psihiatriskā profila nodaļai;

13.8. terapeitiskā profila nodaļai;

13.9. ķirurģiskā profila nodaļai;

13.10. dzemdību nodaļai;

13.11. bērnu nodaļai;

13.12. intensīvās terapijas nodaļai.

14. Katrā slimnīcas funkcionālajā blokā vai atsevišķā ēkā izvietotā stacionārajā nodaļā jābūt telpai mirušo īslaicīgai uzglabāšanai.

15. Slimnīcas ambulatorā nodaļa ir slimnīcas ambulatora tipa struktūrvienība, kur slimnīcā strādājošās ārstniecības personas nodrošina sekundāro veselības aprūpi pacientiem, kuri netiek ievietoti slimnīcā. Slimnīcas ambulatorajai nodaļai jāatbilst obligātajām prasībām ambulatorajām ārstniecības iestādēm.

16. Slimnīcas vadītājam jābūt sertificētam veselības aprūpes vadības speciālistam.

17. Šo noteikumu 11.1., 11.2., 11.3. un 11.6.apakšpunktā un 13.punktā minēto nodaļu vadītājiem jābūt sertificētiem ārstiem. Minēto nodaļu ārsti ir ārsti, kas sertificēti kādā no attiecīgās nodaļas vai funkcionālā bloka profila specialitātēm, stažieri, rezidenti vai nesertificēti ārsti.

18. Nodaļas vecākajai māsai jābūt sertificētai vai Labklājības ministrijas Ārstniecības personu masu reģistrā reģistrētai māsai. Nodaļas māsām jābūt reģistrētām māsām.

19. Māsu palīgiem jābūt personām ar māsu palīga medicīnisko izglītību.

IV. Pamatprasības stacionārajām nodaļām

20. Stacionārajā nodaļā pacientiem tiek nodrošināta gultasvieta un ēdināšana.

21. Lai nodrošinātu pacientu izmitināšanu, stacionārajā nodaļā jābūt šādām telpām:

21.1. pacientu palātām;

21.2. pacientu dušas telpai vai vannas telpai;

21.3. pacientu tualetēm;

21.4. pacientu atpūtas telpai (izņemot bērnu nodaļas);

21.5. tīrās veļas noliktavai;

21.6. netīrās veļas noliktavai.

22. Lai nodrošinātu diagnostisko, ārstniecisko un pacientu aprūpes funkciju izpildi, stacionārajā nodaļā jābūt telpām, kas paredzētas:

22.1. procedūrām;

22.2. pacientu sagatavošanai diagnostiskajiem izmeklējumiem, manipulācijām un operācijām;

22.3. pacientu kopšanas līdzekļu uzglabāšanai.

23. Lai nodrošinātu personāla darbu, stacionārajā nodaļā jābūt telpām, kas paredzētas:

23.1. ārstu darbam;

23.2. māsu darbam;

23.3. personāla apģērba maiņai un uzglabāšanai;

23.4. personāla higiēnas vajadzībām;

23.5. personāla atpūtai.

24. Stacionārajā nodaļā jābūt diagnostiskās izmeklēšanas aprīkojumam, kas paredzēts:

24.1. pacienta fizikālai izmeklēšanai;

24.2. pacienta asins grupas noteikšanai;

24.3. pacienta un donora asiņu individuālās un rēzus saderības noteikšanai;

24.4. pacienta acu zīlīšu reakcijas uz gaismu pārbaudei;

24.5. rentgenogrammu apskatei;

24.6. elektrokardiogrāfijas izdarīšanai.

25. Stacionārajā nodaļā jābūt šādam ārstnieciskajam un pacientu aprūpes aprīkojumam:

25.1. medicīniskajām ierīcēm un medikamentiem, kas nodrošina aseptikas un antiseptikas noteikumu ievērošanu;

25.2. medicīniskajām ierīcēm vienreizējai un ilgstošai parenterālai medikamentu un šķidrumu ievadīšanai;

25.3. medicīniskajām ierīcēm un medikamentiem ārējās asiņošanas apturēšanai;

25.4. medicīniskajai ierīcei plaušu mākslīgajai ventilācijai;

25.5. medicīniskajām ierīcēm elpošanas ceļu caurlaidības nodrošināšanai;

- 25.6. skābekļa iekārtai;
- 25.7. medicīniskajam aspirācijas sūkņim;
- 25.8. medicīniskajām ierīcēm kuņģa satura atsūkšanai un kuņģa skalošanai;
- 25.9. medicīniskajām ierīcēm klizmu izdarīšanai;
- 25.10. medicīniskajām ierīcēm urīna aiztures vai nesaturēšanas novēršanai;
- 25.11. ierīcēm pacientu pārvietošanai;
- 25.12. medicīniskajām ierīcēm un medikamentiem personāla individuālajai sanitārajai un higiēniskajai aizsardzībai.
- 26. Stacionārajā nodaļā (izņemot bērnu nodaļas) jābūt tehniski nodrošinātai iespējai no jebkuras pacienta gultasvietas jebkurā diennakts laikā izsaukt dežurējošo ārstniecības personu.
- 27. Stacionārajā nodaļā jābūt Labklājības ministrijas noteiktajam medikamentu minimumam neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai.
- 28. Slimnīcā nodrošina laboratoriskos izmeklējumus saskaņā ar Labklājības ministrijas apstiprināto ārstniecības pakalpojumu standartu.
- 29. Stacionārās nodaļas darbību slimnīcā nodrošina šādi laboratoriskās izmeklēšanas veidi:
 - 29.1. klīniskās analīzes;
 - 29.2. bioķīmiskās analīzes.
- 30. Dienas stacionārs ir slimnīcas struktūrvienība, kur pacientam, kam nav nepieciešama ārstniecības personu aprūpe un uzraudzība ārpus minētās struktūrvienības darba laika, nosaka diagnozi un veic ārstēšanu un kur pacientam ir nodrošināta gultasvieta. Dienas stacionāram jāatbilst šo noteikumu 21., 22., 23., 24., 25., 26. un 27.punktā noteiktajām prasībām.

V. Papildu prasības psihiatriskā profila nodaļām

- 31. Psihiatriskā profila nodaļas ir:
 - 31.1. psihiatrijas nodaļa;
 - 31.2. psihiatriskās rehabilitācijas nodaļa;
 - 31.3. krīzes stāvokļu nodaļa.
- 32. Psihiatrijas nodaļā papildus šo noteikumu 21., 22. un 23.punktā minētajām telpām jābūt šādām telpām:
 - 32.1. speciālai stingrās uzraudzības palātai;
 - 32.2. aizņemtības un nodarbinātības terapijas telpai;
 - 32.3. telpai pacientu rehabilitācijas pasākumiem;
 - 32.4. telpai, kurā pacienti var tikties ar apmeklētājiem.
- 33. Daudzprofilu slimnīcā, kurā ir psihiatrijas nodaļa, papildus jābūt:
 - 33.1. atsevišķai pastaigu vai atpūtas vietai psihiatriskā profila pacientiem;